

Autor scenariusza: Marta Piegat-Kaczmarczyk

TYTUŁ – A GDYBYM ŻYŁ W AFRYCE?

Temat: A gdybym żył w Afryce?

Cele:

- przybliżenie dzieciom kultury i zwyczajów panujących w Afryce,
- pokazanie codziennych obowiązków, trosk i marzeń małych mieszkańców Afryki,
- podkreślenie szczególnego związku Afrykańczyków z ziemią i jej plonami.

Potrzebne środki i materiały:

Arkusz bristolu 70x100 cm z narysowanym konturem Afryki; album o Afryce, w którym są duże, kolorowe fotografie; małe karteczki (1/8 A4) po kilka dla każdego dziecka; kredki; nożyczki; klej; sztywna tektura; papiery kolorowe; bibuły; lista malgaskich imion; karty – plony Madagaskaru – powiększone do formatu A3 dla każdego dziecka; słowniczek polsko-malgaski; powycinane plony Madagaskaru (tyle kompletów ile jest dzieci plus kilka dodatkowych dla nauczyciela do wymiany); przepis na madagaskarski przysmak; muzyka afrykańska; spis zabaw; skakanka lub lina; koce lub materace do leżenia; dzień z życia Manisa – opowieść malgaskiego chłopca; dwoje malgaskich dzieci – przygotowane wcześniej postacie; karty KLANZY – morena lub zdjęcia/ obrazki przedstawiające mieszkańców Afryki na tle natury; kubeczki; przekąska na podwieczorek. W zajęciach można wykorzystać grę memo „Mieszkańcy Afryki”, informacje i materiał ilustracyjny ze scenariuszy: „Wprowadzenie - Kto mieszka w Afryce?”, „Targ czarnej Afryki” i „Stroje mieszkańców Afryki”.

Realizacja

1. Wspólne kolorowanie wielkiej mapy Afryki.

Kiedy dzieci schodzą się do sali, zapraszaj je po kolei do kolorowania mapy Afryki. Karton z konturem mapy można położyć na podłodze, żeby mogło ją kolorować kilkoro dzieci na raz.

2. Mieszkańcy Afryki – ludzie, rośliny i zwierzęta.

Przygotowaną i pokolorowaną mapę zawieś na ścianie lub tablicy, zapytaj jaki kontynent przedstawia. Może któreś z dzieci było w Afryce? Usiądźcie w kręgu na podłodze. Powiedz dzieciom, że cały dzisiejszy dzień spędzicie na podróżowaniu po Afryce, poznawaniu jej tajemnic i zagadek, a zwłaszcza tych dotyczących pewnej wielkiej afrykańskiej wyspy. Obejrzyjcie wspólnie album ze zdjęciami z Afryki – przeczytaj dzieciom podpisy pod zdjęciami, żeby udzielić im więcej informacji. Następnie rozdaj małe karteczki i poproś o narysowanie kilku roślin, zwierząt i ludzi – każdy rysunek powinien być na osobnej karteczce. Następnie powycinajcie je. Tak przygotowane rysunki przyklejcie na stworzonej wcześniej mapie Afryki – dzięki temu stanie się ona miejscem pełnym ciekawych ludzi, dzikich zwierząt i egzotycznych roślin.

3. Dwoje malgaskich dzieci i malgaskie imiona.

Usiądźcie w kole na podłodze. Zaproś dzieci do odgadnięcia zagadki w języku malgaskim. Przeczytaj imiona malgaskich dzieci i zapytaj: co mogą oznaczać te słowa? Kiedy dzieci odgadną, że są to imiona, spróbujcie wspólnie stwierdzić, które mogą być imionami chłopców, a które dziewczynek. Następnie zaproponuj zrobienie dwóch postaci naturalnej wielkości, które przedstawiałyby dzieci z Madagaskaru. Obrysujcie kontury jednej dziewczynki i jednego chłopca na kremowym kartonie, a następnie przyklejcie je do sztywnej tektury i wytnijcie (trzeba też zrobić podpórkę z tektury, żeby postacie mogły stać stabilnie). Chłopcy kolorują wspólnie postać chłopca, a dziewczynki – dziewczynkę. Zwróć uwagę,

żeby postacie miały ciemną skórę i odpowiedni strój – wskazówki do rysowania dzieci znajdują w albumie. Kiedy rysunkowy chłopiec i dziewczynka są już gotowi, wybierzcie dla nich malgaskie imiona z listy. Od teraz przez cały dzień będzie nam towarzyszyło dwoje dzieci z Madagaskaru.

4. Plony Madagaskaru – rysowanie, wycinanie.

Powiedz dzieciom, że głównym zajęciem mieszkańców Madagaskaru jest rolnictwo i że teraz poznamy podstawowe uprawy tej wyspy. Rozdaj dzieciom karty PLONY MADAGASKARU. Omów krótko co się na nich znajduje i jak jest wykorzystywane. Poproś o pokolorowanie rysunków i wycięcie ich.

5. Co dobrego „afrykańskiego” dziś przygotuję?

Kiedy wszystkie plony są pokolorowane i wycięte, zaproś dzieci do kręgu na podłodze i zapytaj co można przyrządzić z tych składników. Poproś dzieci, żeby chwilę się zastanowiły nad tym: co mogłyby ugotować, gdyby mogły pozamieniać się różnymi składnikami. Wszystkie pomysły zapisz po kolei na tablicy lub arkuszu papieru np. Krysia ugotuje zupę z kukurydzy i manioku, Adaś deser ryżowo-waniliowy itd.

6. Afrykański bazar – handlowanie warzywami – próba języka malgaskiego.

Zaproś dzieci do zabawy w afrykański bazar: każdy będzie miał za zadanie tak pozamieniać się na produkty, żeby mógł ugotować to co zaplanował. Uwaga – będziemy się porozumiewać w języku malgaskim – powtórzcie podstawowe zwroty: cześć, dziękuję, dowidzenia... Poćwiczcie razem język malgaski, żeby każdy mógł porozumieć się na bazarze. Poinformuj dzieci o ważnej zasadzie – wszyscy zaczynamy zabawę z zestawem takich samych 9 produktów: KUKURYDZA, KAWA, TRZCINA CUKROWA, RYŻ, WANILIA, TYTOŃ, MANIOK, GOŹDZIKI I MANGO. Kiedy ktoś ma już zebrane prawie wszystkie produkty i brakuje mu już tylko jednego, to może oddać nauczycielowi kartę TYTOŃ – bo jest on szkodliwy

i niezdatny do jedzenia – a w zamian za to otrzymać wybrany przez siebie brakujący produkt. Wszystkie zebrane przez nauczyciela karty z TYTONIEM wyrzucamy do śmieci. Kończymy zabawę, kiedy każdy zbiera już niezbędne produkty. Siadamy w kręgu i sprawdzamy, czy każdemu uda się ugotować zaplanowany posiłek z produktów, które ma. Jeżeli komuś nie udało się zebrać tego co planował, powiedz, że przecież często tak jest, że czegoś brakuje w sklepie lub na bazarze, zwłaszcza w Afryce wiele produktów jest niedostępnych – zachęć wtedy do „ugotowania” czegoś smacznego z tego co posiada.

7. Przysmak z Madagaskaru.

Najpierw przeczytaj dzieciom listę produktów potrzebnych do przyrządzenia AKOHO SY VOANIO. Zapytaj co można z tego zrobić. Następnie przeczytaj sposób przyrządzenia, powtórzcie go razem kilkakrotnie, żeby wszyscy zapamiętali. Zaproście panie kucharki do sali i poproście o przyrządzenie obiadu zgodnie z madagaskarskim przepisem – niech dzieci opowiedzą paniom kucharkom, co to ma być i jak to zrobić.

8. Tropienie zwierząt – zabawa przy muzyce.

Zaproś dzieci do zabawy w tropienie dzikich zwierząt. Kiedy gra muzyka, dzieci tańczą i podskakują, a kiedy milknie zaczynają tropić dzikie zwierzę – skradają się na palcach, poruszają się bezszelestnie i próbują wypatrzeć zwierzę. Po pewnym czasie powiedz dzieciom, jakie zwierzę widać na horyzoncie np. lew, wąż, słoń, żyrafa itp.

Wtedy dzieci szybko zamieniają się w to zwierzę, żeby go nie spłoszyć – chodzą jak słońce lub pełzają ja węże. Powtórz zabawę kilkakrotnie, aby poćwiczyć ruchy kilku zwierząt.

9. Zabawy afrykańskich dzieci.

Wspólnie wybierzcie jedną z zabaw z listy, omówcie zasady i czas trwania zabawy. Po pewnym czasie można zaproponować dzieciom kolejną zabawę.

10. A gdybym żył w Afryce – podróż w wyobraźni.

Zaproś dzieci do położenia się na kocach/materacach na podłodze. Puść cicho muzykę. Kiedy dzieci leżą z zamkniętymi oczami, muzyka delikatnie gra, mów cicho i powoli: wyobraźcie sobie, że przenosicie się do Afryki... gdzie teraz mieszkacie... co widzicie wokół siebie... co robicie w ciągu dnia... a co wieczorem... jak jesteście ubrani... co jecie... w co się bawicie... Kiedy skończy się muzyka, dzieci otwierają oczy i po kolei opowiadają, jak wyglądało ich życie w Afryce. Następnie każdy siada przy stoliku i rysuje pracę na temat: A gdybym, żył w Afryce... Gotowe prace omawiamy w grupie i wieszamy tworząc wystawę.

11. Dzień z życia Manisa – małego mieszkańca Madagaskaru.

Usiądźcie w kręgu na podłodze, tak aby nikt nikomu nie zastaniał. Przeczytaj dzieciom DZIEŃ Z ŻYCIA CHŁOPCA O IMIENIU MANISA, upewnij się, że wszyscy widzą zdjęcia. Zapytaj dzieci:

- co sądzą o życiu w Afryce?
- czy jest inne niż sobie wyobrażały?
- jakie troski, obowiązki i marzenia ma Manisa?
- czym jego życie różni się od ich życia? Jest to ważne pytanie – upewnij się więc, że każde dziecko będzie miało okazję odpowiedzieć na nie.
- w czym jest podobne?

12. Manisa i ja jesteśmy podobni, bo...

Usiądźcie razem w kole, powiedz, że zaraz sprawdzimy, w czym dzieci polskie i malgaskie są do siebie podobne. Ustaw postacie dzieci z Madagaskaru na końcu sali, tak, aby były widoczne dla wszystkich. Poproś, żeby każde z dzieci zastanowiło się przed chwilę co ma wspólnego z młodymi mieszkańcami Afryki.

Każdy będzie mógł podejść do dzieci z Madagaskaru i powiedzieć: JA I MANISA JESTEŚMY TACY SAMI BO... chodzimy do szkoły, mamy młodsze

rodzeństwo, mieszkamy z rodzicami itd. Zabawa kończy się, kiedy każdy znajdzie podobieństwo z dziećmi z Madagaskaru.

13. Herbatka z Madagaskaru na podwieczorek.

Rozłóżcie koce na podłodze i usiądźcie wygodnie. Wyjaśnij dzieciom, że w wielu domach w Afryce nie ma wystarczającej ilości krzesel dla wszystkich i dlatego rodzina często przesiaduje na podłodze. Powiedz, że przygotujesz teraz ulubiony napój mieszkańców Madagaskaru – czerwoną herbatę ROIBOS z wanilią. Przygotuj herbatę na oczach dzieci, pozwól im zetrzeć trochę wanilii. Częstujcie się herbatą i przekąskami na podwieczorek.

14. Bajki z krajów afrykańskich z muzyką w tle.

Puść cicho muzykę afrykańską. Ułóżcie się wygodnie na kocach i materacach. Czytaj dzieciom bajki z krajów Afryki. Następnie poproś, żeby wykonały do nich ilustracje.